

НОВА СВЪТЛИНА

ОПИТИТЪ С ЕВЗАПИА ПАЛАДИНО.

(Прѣвод)

Във Іануарската книжка на „Revue Spirite“ е помѣстен цѣлиа протокол на Миланскитѣ изслѣдователи, които присѣтствуваха на опититѣ със прочутата медиум-жена Евзапіа Паладино, тъй както е бил обнародван във в. „Italia del popolo“. Тук привеждаме за читателитѣ на „Нова Свѣтлина“ тоіа толкоз важен документ подписан от прочути професори и учени скептици, които са присѣтствували за да се увѣрат със очитѣ си, че медиумическитѣ явления, които спиритизма прогласява от нѣколко години насам, не са измислица, шарлатанство, или вѣрвания на болни въображения, но дѣйствителни необорими факти, които сѣ по настоятелно се натѣкват във очитѣ и на найскептицитѣ, като ги поставят във дилемата, или да ги припознаят, или да се отрѣчат от громкото си титулувание научни изслѣдователи.

Сеанситѣ направени със Евзапіа Паладино са породили във Италия цѣла полемика мѣжду спирититѣ и неспирититѣ. Тиа последнитѣ, като неможаха да оспорат очевидността на фактитѣ се залувиха да ги изопачават, да обнародват само тиа, които им подходат, като необнародват най-главнитѣ и най-послѣ да клѣветят, че е имало нѣкакво си споразумение мѣжду медиума и инициатора на изслѣдванието, спирита Киаіа. Особенно ревностен във тѣзи клѣвети се показва Г. Торелли Виноле. Но ништо не му помогна

против бичевидността на фактите засвидетелствувани от учени авторитети, които, без да бъдат спирити, са припознали истинността на явленията.

Редактора на „Italia del popolo“ (вѣстник неспиритически) се извинява първо пред читателитѣ си, като казва, че не е спирит, понеже не е опитвал сам тия интересни явления; при това казва, че много учени познати във цѣлния свѣтъ, обявяват, какво спиритическитѣ явления са дѣйствителни, слѣд като са ги контролирали и доказали съкъм друга страна намират се невѣрници, които увѣряват, какво тѣзи явления са машинации, лесно за откриване. Редактора не намира, за умно да се отстраня мѣйствието на невѣрниците, и въобще всѣко понятие придобито въ училиштето, тъй като невѣрието дава почва на изследване фактитѣ. Обаче една теория, като спиритизма, която има послѣдователи на цѣлния свѣтъ, трѣбва да бъде разгледава научно и със всичкото унажение, което се дѣля на природнитѣ явления. Когато едно учение има пѣли стотини списания и вѣстници по свѣта и безбройно учени сътрудници, то не трѣбва да се отнасяме със свойственната на политическитѣ вѣстници лека полемика. А във полемиката, която противниците на спиритизма отвориха ланослѣток във Италия се забѣлѣжат двѣ пѣлти; изкривяване и укриване да медиумическитѣ факти, и недаване думата на спирититѣ да се обяснят. От това излиза една вѣстникарска майстория, със която искат да сѣжат читашката публика, като не ѝ дават да сѣди вѣрно за спиритическитѣ явления.

Но тъй като интереса на публиката към тѣзи явления, захващта да става все по-сериозен и по-взискателен, и понеже на чело излизат авторитети, припознати във вѣсна свѣтъ като научни изслѣдователи, и които немогат се обвини, ни във пристрастност, ни във кѣсогождество, ни във споразумение, то редактора на „Italia del popolo“ мисли, че му е длъжност да изложи изслѣдващата във най-големата им вѣрност.

то им едно по едно при различни условия. Истина е, че медиума се съгласяваше доброволно на различни измѣнения във условията, но за маловажни работи; а за важнитѣ, когато ни се виждаше нужно за да убийме извѣстни съмнѣния върху истинския характер на фактитѣ, то условията прѣдставени от нас, или не бѣха приети от медиума, или, ако бѣха приети, нѣмаха почти никакъв, или неясен резултат. Обаче ний не искаме това да го вмѣним във клѣветническа смисъл на медиума, а мислим, напротив, че работата се състои във явленя зависящи от една неизвѣстна воля и признаваме, че не познаваме условията при които могат да се произведат. Но тъй като във доволно случаи, по невъзможност, ний неможихме да направим опити, а само наблюдения за туй, което ставаше при извѣстни обстоятелства независимо от волята ни, то тука ще прѣминем отгорѣ-отгорѣ по-малко довѣрителнитѣ факти, като отбѣлѣжим по-подробно тна, гдѣто е очевидна вѣрността.

I

Явления наблюдавани на свѣтло.

1-о. Механически движениа, необясними само с непосредственното допирание на ръцѣтъ.

А. Издиганне на едната страна на една маса чрез допирание ръцѣтъ на медиума, едната въз другата страна.
— За тоа опит ний употребихме една маса заръчана от Г. Финци 1 м. 10 дължина, 0, 70 широчина и 0, 80 височина; тежка 8 килогр. Най-главнитѣ движениа получени с помощта на таа маса бѣха удари от двата ѝ крака издигнати едновременно, без никакво колебание; прѣз туй време ний държѣхме хубаво ръцѣтъ и краката на медиума. Понеже туй явление е обикновено ний оставихме самичак медиума, като се наредихме наоколо масата, коіато бѣше добрѣ освѣтлена отгорѣ и отдолу; ръкавитѣ на медиума бѣха дигнати, ръцѣтъ му върху масата; масата се издигна от една-

та страна на височина 30 до 40 сантим. и се одържа тѣй нѣколко минути, прѣз кѣто медиума държеше краката си растѣгнати и ръкоплѣштеше. Като натиснахме с ръка върху издигнатата страна на масата, ний усѣтихме едно значително еластичо противление.

Б. Измѣрване на силата, што съдържа издигнатата страна на масата. — Прѣз този опит масата биде закачена за една от тѣснитѣ си страни от един динамометр (теглилка за измѣрване на силата), вързан на едно изпнато въже; по тоѣ начин краѣта на масата бѣше издигнат 15 сантим. и динамометра означаваше 55 килограма; медиума сѣдна въз съшитата страна, турѣ си свършено рѣцѣтъ върху масата, ний насѣдахме наоколо и отведнѣж масата почена да се издига от кѣм динамометра; послѣ, издиганieto стана толкова, че динамометра лѣгна хоризонтално въз масата. При съшитѣ условия, въз обратна смисъл, масата се увеличи въз тежест 5-6 килогр. Прѣз траѣнието на тоѣ опит краката на медиума бѣха държани под напѣтъ крака.

В. Свършено издигане на масата. — Штом масата можѣше да се издига от странитѣ си въз свършено противорѣчие със закона за тежестта, бѣше естествено да заключим, че ште може да се издигне свършено; това явление е именно и най-честото, што се случва с Евзаниа и може най-удовлетворително да се изслѣдва. Масата се издигна със четирѣ крака въз въздуха, хоризантално, като да се лиулѣше върху нѣкоѣя тѣчлива повърхност, на височина, обикновенно, от 10 до 20 снтм., а въз извънредни случаи от 60 до 70 снтм. Послѣ тѣ се спусти на долу полека върху четирѣх си крака. Понѣкога тѣ оставаше нѣколко секунди издигната, като се лиулѣше, прѣз което врѣме ний можахме да наблѣдваме добръ положението на краката. Рѣцѣтъ на медиума, както и напѣтъ, стоѣаха над масата. Прѣз врѣме на спита лицето на медиума се растроѣваше, рѣцѣтъ му се свиваха, той пѣщкаше и приличаше да

страда; туй бива въобще прѣди да се произведе едно
навлечение. Защо добро наблюдение иий се отдалечихме
от масата, като оставихме единия от нас при медиума.
Дойдох тури единия крак въ двата крака на медиума,
едната ръка въз колѣното му на одруката, улови въ-
вата ръка на медиума, дѣсната ръка на медиума бѣ-
ше въз масата прѣз издиганieto. Прѣз мѣсто колко ми-
нута, туйго се продѣлих навлечението; ний сѣхмемно го
фотографирахъ, туйшто което доведега не бѣше правено.
При фотографическѣ апаратури турени на различни
мѣстализстаиата, работѣха едновременно и сполучихме
21 фотографически снимки; между които нѣкои прѣ-
красни. Професоръ Доброто и Д-ръ Више държаха въ-
вѣ единия дѣсната ръка на медиума, ододѣто масата се из-
диганеи. Въ прѣкиио чевдната дѣйствителност на този
фактъ, нѣвъ овансатана (5 Октомври) се забѣлѣжи, че
прѣз издиганieto, единия крак на масата бѣше въ съ-
прикосновение съ ерокліата на медиума. Сѣхмемно се за-
бѣдѣжи, че едния момент прѣди издиганieto, дѣицѣ
тѣ на Евзациената рокліа отсѣвѣа страна се наду-
вака постѣпенно; додѣ стигнаха близкия крак на ма-
сата. Един от иршевервуицѣтѣ, като поиска да прѣ-
крати това допирание, и масата неможи поече да се
издигне; нѣа елочена да се, и елимаинтом прѣкратиха
допирание по ошпте, овъвъ фотографіата, коіа то се взе
от неіа страна, ове забѣлѣжи, че когато ръката на ме-
диума е турена въз масата от лѣвъмо съштата страна,
нейното влиание биваице двойно върху близкия до-
рокліата, крак. Никимно прѣвѣриваніе неможи да се
направи върху на ирвѣтеліата; сила на тѣа ръка на
да се избѣгне въаквотни да е допирание върѣдложих-
ме да направимъ опита на праві, и неможи да сполучи.
Медиума ишнѣ се отказва да направи опита от лѣвъмо дѣ-
лата страна и на масата. Споредъ това, нѣможе да ка-
жемъ, ачѣ неможи да се сполучи едно съвършенно на-
вличаніе на масата, и свободно от нѣсѣкако допирание.
Нѣе отбирваме прѣдпожението, че медиума е имал
въвойшнѣи прѣдсѣт, по до рокиата и оучрѣа етого

да си служи за издигане на масата. Види се, че само със едната си ръка медиума не може да упражни достатъчно сила за съвършенното издигане на масата.

Г-н Разликей натисна упражнението с двете ръце на медиума, съднал върху един каптарь. — Медиума, съднал върху един стол, бѣше турен върху един каптарь (балаица) и, прѣтеглен даде 62 к⁰. След нѣколко колебания оказа се едно намаление във тежестта от 10 к⁰, прѣз нѣколко секунди: медиума не тежеше повече от 52 к⁰. По общо искание, произведе се противоположното: тежестта се възкачи е 10 к⁰ и медиума дойде 72 к⁰. Този опит бѣше повторен прѣз 5 различни сеанси. Ний поискахме да направим същото, но не сполучихме освѣн като се опирахме и натискахме от земята, нѣщо, което забвѣжихме с медиума. И във този опит забвѣжихме, не сполуката се дължѣше на допиранieto роклята на медиума о потона, върху който бѣше поставен непосредствено каптарь: това бѣше проверено във един опит направен нарочно на 9 Октомври. Като поставихме медиума върху балаицата, един от нас опредѣлен да надзирава, видѣ във часа, политѣ на роклята да се надуват и протѣгат към потона до дѣто го стигнат. Краката на медиума не се мърдаха и стоѣха неподвижни върху балаицата. Штом подигнахме допрѣнитѣ краища на роклята и явлението неможи да се произведе: а штом допрѣм до земята и най малкото краище от роклята и на часа явлението се получава. Еднѣж турихме каптарь върху една широка дъска, така шото роклята да не може да допира потона: явлението не сполучи. Този опит бѣше повторен с един друг широк каптарь, пак със цѣл да не може да се допира роклята до потона: и тогаз не сполучи. Сполучи се на 18 Октомври, но имаше пак съмнѣние, понеже бѣха покрил главата и раменѣтъ на медиума с едно наметало, което штом допрѣ прѣската на каптарь и тежестта почна да се мѣни. От туй заключихме, че

това явление не може да се произведе ако медиума е съвършено изолиран от потока.

2-о *Механически движения* получени от посредственното допирание ръцѣтъ на медиума по такъв начин, што то да бѣде невъзможно механическо дѣйствуйаніе.

А. *Хоризонтално движение на масата, чрезъ ръцѣтъ на медиума, поставени върху една дѣска, коіато, тѣа самата, е турена върху три точки, или четири колелца, за да се валиа върху масата.* — За този опит колкото мѣчен, толкоз и заклучителен, бѣха направени краката на масата с колелца; една дѣска, 42 сантим. дълга и 32 широка, бѣше поставена въз три точки (валиащи), 4 сантим. диаметр, турени върху масата. Медиума пострѣ ръката си въз срѣдата на дѣската; той бѣше надзираван съшто тѣй както прѣди. Дѣската, коіато можеше да се валиа върху масата, стана като закована и масата заедно със неіа захвана да се движи нѣколко пѣти. Повторихме съштиа опит, като замѣнихме валиащитѣ с колелца. Получи се съштиа резултат.

Б. *Издиганіе на едната страна на масата, чрезъ ръцѣтъ на медиума, поставени пак върху една дѣска, турена, тѣа самата, въз три точки, или четири колелца, върху масата.* — Това явление се повтори пак на височина 10-15 сент., безъ никакво измѣстваніе на дѣската. Със този опит имаме едно неоспоримо доказателство, че може да се получат с масата движения на горѣ и от страни, независимо от каквото и да било усилие от ръцѣтъ на медиума. При всичко туй не ни бѣше възможно да забѣлѣжим дали е имало прикосновение на рокліата с масата, което забѣлѣжихме при другитѣ опити, като необходимо условие за сполучваніето на явлението. За да отстраним и най-малкото съмнѣніе по това, направихме от кора една прѣграда зад коіато турихме медиума и стола му, по начин да не може да има никакво прикосновение на вѣн. Но понеже медиума заіави че това срѣдство му отнима си-

литѣ, ний бѣхме длѣжни да се откажим от употрѣбленіею му.

3-о *Движеніе на прѣдмѣти от далеч без никакво съприкосновение съ присѣствуиущитѣ.*

А. *Непосредствено движеніе на прѣдмѣти.*—Тѣзи явленіа бѣха забѣлѣжени много пѣти прѣз сеанситѣ; често един стол, турен нарочно недалеч от масата, мѣжду медиума и сѣсѣда му, захвашта да се движи и приближава към масата. Един забѣлѣжителен примѣръ стана на втората сеанса и то сѣ при пълно освѣтление на стаіата. Един голѣм стол, 10 к⁰ тежък, който бѣше поставен 1 метр далеч от масата и зад медиума, се приближи до Г. Киапарели, който, като стана да го тури на мѣстото му, видѣ го, че иди пак отново към него, штом сѣдна.

Б. *Движеніе на масата без никакво допирание.*—Това явленіе искахме да го получим като един положителен опит. Турихме масата върху колелца и като надзиравахме хубаво медиума, налувихме се наоколо като на хоро. Штом се налувихме и във същия миг масата почена да се движи. Движеніето се продължава едновременно със нашето държаніе на кръг.

В. *Движеніе на махалото в баланцата.*—Този опит направихме за пръв пѣтъ на 21 Септември. Слѣд като забѣлѣжихме дѣйствието, което произвежда медиума сѣднал върху кантарѣа, интересно бѣше да се узнае ште ли може да се получи същото дѣйствие от растоіаніе. За това поставихме баланцата зад медиума, който бѣше сѣднал до масата, по тѣкъвъ начин, штото платформата на кантарѣа да бѣде отдалечена от стола 10 сент. За първия пѣтъ допрѣхме една крайчец на рокліата до платформата и махалото почна да се движи. Тогаз Г. Броферио се прострѣ на потона и като похвана краіа от рокліата на медиума констатира, че била съвършено изпната. Понеже движеніата продължаваха опште, Г. Аксаков се прострѣ сънито на земіата зад медиума, оттегли крайчеца на рокліата от платформата и го тикна под сто-

ла, като остави по този начин едно праздно пространство между платформата и стола: — махалото продължаваше да се движи. Този опит беше повторен на 26 Септември прѣд професор Ринге. Когато, след малко колебание, махалото почна да се движи, Г. Ринге се дигна от мѣстото си и се увери съшито, че пространството между медиума и платформата беше свободно от всякакво допирание с някакъв тел или каквато да е друга машинаца.

Г. Чукания (удари) и възпроизвеждане на звукове в масата. — Тѣзи удари се произвеждаха постоянно прѣз сенситъ за да означат да или не. Тѣ бѣха силни и отчетливи, и съкан идѣха от вътрѣшността на дъската в масата. Ний почнахме да чукаме на ритма и да правим разни други звукове: съштитѣ се повториха във вътрѣшността на масата, нѣкак глухо.

отвън и вътрѣшн. **II.** Понемогнахъ да произвеждамъ звукъ, който се чува вътрѣшн. **III.** Понемогнахъ да произвеждамъ звукъ, който се чува вътрѣшн.

Явления получени на тъмно.

Свѣдѣнията, които се произвеждаха прѣз сенситъ, бѣха следни: **1.** Понемогнахъ да произвеждамъ звукъ, който се чува вътрѣшн. **2.** Понемогнахъ да произвеждамъ звукъ, който се чува вътрѣшн. **3.** Понемогнахъ да произвеждамъ звукъ, който се чува вътрѣшн.

1. — Удари, много по силни, вътрѣшн, на масата, тѣ придиваха на шума, който произвежда единъ умручен удар, или една страшна плѣсница. **2.** — Удари вътрѣшн, ближнитѣ до медиума, до такава стѣпенъ, щото да прѣбърнатъ стола заедно със съдналиа, силно бѣснатъ. Понѣкога даже, ако съдналиа е отъ изправяне, стола биваше издръпанъ из под него.

3. — Прѣнасяние на разни прѣдмети вътрѣшн, като: столове, дрѣхы и други прѣдмети; пош-

кога от няколко метра разстояние, нѣкой по нѣколко килограма тежки, извършваха повдигане, отнасяне, изнасяне и т. д. — 4. — Хвърчание из въздуха на различни прѣдмети, както и музикални инструменти, на които чувахме гласа.

5. — Прѣнасяне на медиума заедно съвместно върху масата.

6. — Появление на фосфорически свѣтлинки и свѣтулки във форма на дискове от нѣколко милиметра, които се раздвоаваха по нѣкога.

7. — Шум от двѣ ръце удрени една о друга (ръкоплѣскания).

8. — Осѣтливост на духания прилични на тих вѣтер.

9. — Прикосновение на една тайнствена ръка по нашите дрѣхы и лица; ний усѣтахме, че ни пише една топла и жива ръка. По нѣкога тѣзи допирания са съизтигнски удари.

10. — Видение на една или двѣ ръце върху фосфорическа книга, или върху нѣкой слабо-освѣтлен прозореч.

Различни работи извършени от тѣзи двѣ ръце, като: свръзване и развързване на възели, чертане, моливнасно дръпнати на книга или на друго писмо, отбѣлжване на прѣсти върху очернена отрано книга.

12. — Допирание на нашите ръце до едно тайнствено лице, което навѣрно не бѣше лицето на медиума.

Тѣз, които отричат възможността на медиумическите явления, претендират, че медиума имал способността да вижда в съвършенно тъмнина и, че, с една майсторска вѣштина, е издрѣпвал ръцѣтъ си от тѣз които ги дръжаха, като подлагал една за друга, нѣщо, което му давало възможност да действува. Макар тази способност да не обявена за невъзможна от авторитета на професор Више, но тѣй като в медиумистиката, въ което падане върхога медиума прѣд неговите явления, не позволява на тѣз, които му дър-

жаха ръцѣтъ да го надзирават, както трѣбва, то ще прѣмишем мълчаливо нѣкои факти, като изложим само тѣзи, които, по наше мнѣние, немогат да бѣдат никак подложени на съмнение.

А. *Прѣнасяние на разни прѣдмѣта, прѣз което врѣ-
ме ръцѣтъ на медиума бѣха вързани с тѣзи на съседитѣ
му.* — За да се увѣрим, че не бѣхме играчка на нѣ-
коѣа иллюзия, ний вързахме ръцѣтъ на медиума с
тия на съседа му, с една връв 3 милиметра дебела,
по такъв начин, щото да могат да се контролират
четертѣх ръцѣ помѣжду си. Дължината на връвта
мѣжду ръцѣтъ на медиума бѣше 20-30 сантим., а мѣж-
ду неговитѣ ръцѣ и тия на съседа му 10 снтм. и да-
же по малко, по такъв начин, щото ако се развър-
жѣше възела, който ги стѣгаше, нѣтъха да се развър-
жат възѣлитѣ и на другитѣ ръцѣ, без да може да
се вържат пак. Един звънец бѣше турен върху един
стол зад медиума; съднахме на кръг наоколо и сти-
снахме краката на медиума. Като стана съвършено
тъмно поискахме да чуйме звънца да звънка, и от-
веднѣж, ето, чухме стола да се мърда, да описва ед-
на дъга въз потона, да се доближава до масата и да
се прѣнася въз нея; подир което звънца почна да
звъни и бѣше хвърлен въз масата. Като завалихме
лампитѣ, видѣхме че възелитѣ на ръцѣтъ не бѣха
бутнати. Прѣнасянието на стола не можѣше да се из-
върши прочее от медиума, понеже този опит не траѣа
повече от 10 минути.

(Сидеа)

МОЛИТВАТА.

(Леон Денис)

Молитвата трѣбва да е един вътрѣшен душе-
вен прѣлив към Бога; един уединен разговор, едно
дълбоко и за всекога полезно размисленне, често,
изобилно. Тѣа е най-сигурното прибѣжище на наскър-
бенитѣ и смазани сърдца. В време на тегота, на въ-

търпено безпокойствие и отчаяние, кой не е можал да намъри в молитвата утѣха, насърдчаванне и облекчение на болките си? Един таен разговор се установява мѣжду страдающата душа и призиващата сила. Тя излага своите тегости и слабости, и моли помощ, подпорка и милост. И тогава, от олтаря на съвѣстта, един таен глас отговаря, гласа на Тогози, от когото проистича всекаква сила против борбитѣ на този свѣтъ, всекаква балсама за напитѣ рани, всекаква свѣтлина за напитѣ съмнѣния. Този глас утѣшава, въздига и увѣрява; той произвежда у нас кураж, покорност и стоеческа благотърпеливост. И ний се въздигаме по-малко печалви, по-малко отегчени; една божественна слънчева лъча освѣтява дуптата ни и поражда надѣждата.

Има хора, които злословят молитвата, намират ѝ просто и смѣнно нѣшто. Тѣзи хора не са се никога молили, или не са знаели да се молят. А! без съмнѣние, тѣхните критики можеха да си имат мѣстото, ако се касае само за разказването на „отче наш“ без вѣра, или разказването на всичките тѣзи отбѣлѣжени класически молитви, които устата мърмори, без сърдцето да зема участие; но това не е молитва. Молитвата е едно душевно възвишение над земните нѣшта, едно сърдечно призиване на върховните сили, едно въсклишение, едно възвишение към тѣзи върховни мѣста, които не се смущават никак от движениата и глъчките на един материален свѣтъ, и от дѣто човѣкъ черпи тѣзи вдъхновения, които му са нуждни. Колкото възванието му е по-искренно, толкова възвишението му е по-силно, толкова хармонично, гласовито, хубавишето на върховните свѣтове му се откриват по-добре и по-ясно. Това е един прозорец, който се отваря върху невидимото и безконечното, и отъ дѣто той усѣща с хиляди утѣшителни и прѣвъсходни впечатления. Той се въпява в тѣзи впечатления, като в една прѣобразователна баня от флуиди и се напоява от тѣх.

причина, това, което ние, бѣде за тѣх, не-ползовито. Нѣкои изискват да бѣдат богати, без да знаятъ, че това ние бѣде за тѣх едно нещастие, като стане то причина за един поток на тѣхнитѣ страсти.

В молитвата, която отправя ежедневно къмъ Вѣчния Мѣдрна, не иска ни друго, освѣн участта му да бѣде благополучна; той не иска, нито божието, нивомитѣ несполукитѣ да бѣдат отдалечени отъ него. Но, това, което той желае, то е да узнае закона, да да може, по-добре, да го испъднява, това, нито, той, изисква е горната помощ, благоволенieto на духовнитѣ, за да може да прѣтърпи достойно злитѣ дни. Добритѣ духоведитѣ отговарят на неговото вѣзване. Тѣ не търсят да възвѣрнат справедливото тѣчение, да прѣдѣствуват извършването на божественитѣ заповѣди. Чувствителни къмъ челоуѣческитѣ страдания, които са узнали и прѣтърпели, тѣ причасят да земнитѣ си братиѣ вдѣхновение такова, с което да могат да се подкрѣпят против материалнитѣ напаниа; тѣ благодарствуват къмъ тѣзи благородни и спасителни мисли, къмъ тази сърдечна ревност, която възвишена къмъ небесата, избавя челоуѣка отъ тѣлеснитѣ искушения и примки. Молитвата на мѣдрна, извършена с вѣдана душа, безъ никакво егоистическо помисление, разбужда въ него таѣа съзерцателна дължност, това върховно чувство къмъ истината, къмъ доброто и справедливостта, които да могат да го водат и управляватъ чрѣзъ трудноститѣ на съществуването, и да го подкрѣпятъ изобитио с вѣтрѣшността на великата вселенна хармония.

Но върховната сила не прѣдставлява само справедливостта; тя е също безмѣрна, безкрайна и спомагателна добрина. Слѣдователно, зашто ний да не придобиваме, с нашитѣ молитви, вѣщо то, нито добрината може да придобие съсъ справедливостта? Вѣскога ний можемъ да поискаме поднорка и помощъ в вѣме на бѣдствие. Само Богъ знае това, което е по-сгодно и по-добро за насъ; в случай на нѣмание, какво да му

искаме, всѣкога той ще ни прати подпорка, като имаме прѣданност към него.

*
* *

Когато един камък удари водата, съставят се концентрически вълни върху повърхността ѝ. Тъй е поставена в движение и всемирната тѣчност (флуид) от нашитѣ молитви и мисли, с таѣа само разлика, че воднитѣ движения са ограничени, коги тѣзи на всемирната тѣчност са безконечни. Всичкитѣ същества и свѣтове са втопени в този елемент, както ний сами сме втопени в земния въздух. Слѣдователно, нашата мисъл когато е в движение от една подбудителна сила, от една достаточна воля, отива в неизмѣримото пространство да направи впечатление на тѣзи души, които се нахождат там. Едно тѣчение се основава от единитѣ към другитѣ и позволява на върховнитѣ духове да ни влияят и да отговарят на нашитѣ възвания из дълбочинитѣ на пространството.

Съштото се случва и за страдающитѣ души. Молитвата дѣйствува върху тѣх, като една магнетизация издалеко. Тя прѣхожда прѣз дебелият и темнитѣчности, от които са обиколени нещастнитѣ духове, и дава облекчение на тѣхнитѣ грижи и скърби. Тя е свѣтливата и златна стрѣла коѣто пробива тѣхнитѣ мракове. Каква утѣха за тѣзи духове да почувствуват, че тѣ не са забравени и изоставени; че се намират същества, които се интересуват за тѣх! Таѣа мисъл, като ги насърчава, им дава надежда. Ако ни бѣше възможно да измѣрим произведеното дѣйствие от една горѣща молба, от една великодушна и енергична воля върху тѣзи нещастници, ще видим, че нашитѣ молби често достигат до тѣзи злополучни и изоставени души, до тѣзи, за които никой не мисли и които са впадени в едно печално отчаяние.

Да се молим за нещастнитѣ духове с съжаление и любов е една от най-добритѣ форми на благотѣиенето. Всички могат да извършат това, всички могат

да улесниат облекчението на душитѣ, да съкратят продължението на смуштението, што тѣ чувстват подир смъртта, чрѣз едно горѣшито възвишение на мисълта и едно благоволително и от лиубов напомнѣние. Молитвата улесниава тѣлесното раздробление и разединение, спомага на духа да се отърве от дебели тѣчности, които го свързват с материата. Под влиянието на магнетическитѣ вълни, които една силна воля доставя, застойчивостта на духа прѣстава, той се съвзема и почева да съзнава своето положение.

Молитвата за друго, за нашитѣ ближни, за нештастнитѣ и болнитѣ, когато е извършена с едно чисто сърдце и една горѣшта вѣра, може съшто да произведе спасителни дѣйствия. Даже когато законитѣ на участта ѝ прѣпцатствуват, когато опита трѣбва да се испълни до край, молитвата не е безполезна. Благотворителнитѣ тѣчности, които тѣа обдържа в себе си, скупом се изливат върху околodusника на умрѣлото лиубимо съштество.

„Събирайте се за да се молите“, каза Христос. Молитвата извършена с общество е един сбор от воли, мисли и благоволителни зари, които се отпращат с по-голѣма сила към цѣлта си. Тѣа може да придобие една безгранична сила, една сила, коѣто да може да възбуди и поклати скупом тѣчноститѣ. Какво срѣдство за распалената душа, коѣто полага в туй си възвишение всичко това, што съштествува за велико, чисто и възвишено в неѣа! В това положение, мислитѣ ѝ изхождат като една буйна тѣчност, в широко и силно испарение. Случва се поцѣкоги, шото душата, като е в молитва, да се отдѣлиа от тѣлото ѝ, прѣвъзнесена, да послѣдва распалената мисъл, коѣто сама тѣа издаваше, като прѣдтѣча към безконечността. Человѣк носи в себе си един несравнителен двигател, от който той не извлича освѣн една малка част. Да се постави в дѣло този двигател, изискват се двѣ необходими нѣшта: *вѣрата* и *волиата*.

Взето под подобни съображения, молитвата губи

своѣа мистически характер. Тѣа нѣма веки за цѣл добиванieto на една милост, на едно благоволение, на душевното възвишение и пейното сношение с върховнитѣ, тѣчливи и морални, сили. Молитвата е мисълта с наклонност към доброто; тѣа е свѣтливата жица, чрѣз коѣто се съединѣават мрачнитѣ свѣтове с божественнитѣ, възплътевитѣ духове с свободнитѣ и свѣтликави души. Да ѣа прѣзрем, значи да прѣзрем самата сила, коѣто ни отдалечава от стѣлковението на страститѣ и на интереситѣ, и ни отнася над измѣнѣемитѣ нѣшта, като ни съединѣава с това, което е точно, постоѣанно и неизмѣнѣемо във вселенната. Вмѣсто да ѣа отблъснем, по причина на нѣкои смѣшани, или гнуснави заблуждения, не е ли по-добрѣ да ѣа употребим с мъдрост и умѣренност? Трѣбва с прибрана и вѣадена, искренна и сѣрдечна, душа, да се молим. Нека избѣгваме общитѣ в употребление формули в нѣкои мѣста, за които само нашитѣ устни се мърдат; коги нашата душа остава, като нѣма. Вечер, прѣди да си лѣгнем, нека разгледаме вътрѣшно себе си, нека придирим добрѣ дѣлата си. Да прѣсѣдим това, което е лошо, с избѣгване да го повторим, и да рѣкоплѣштем на това, което сме извършили добро и полезно. Да попросим от върховната мъдрост да ни спомогне да изпълнем в нас и около наши моралната и съвършенна хубост. Далеч от земѣата, нека въздигнем нашитѣ мисли. Нека нашата душа се отнесе с радост и лѣубов към Вѣчния. Тѣа ште се възвърне от тѣзи височини със сѣкровишѣта от търпение и дързост, които ште ѣа улеснѣат да изпълне длѣжноститѣ си и старанието си към усѣвършенствуванieto.

В случай, че сме безсилни да изразим нашитѣ чувства, ето слѣдуѣущия образ, който може да ни послужи, като за примѣр:

„Боже мой, Ти, който си велик, Ти, който си всичко, благоволи да отпуснеш да падне върху мене нишѣожния, една зарѣа от твоѣата свѣтлина. Направи тѣй, шѣтото, като се пакоѣа от твоѣата лѣубов, да мога

да се улесниа към доброто, и да отбѣгвам злото, тъй, штото, разбуден от желание да ти харесам, моѝа дух да може да надвие прѣчкитѣ, които му се противат в сполуката на истината от лъжата, на братството от егоизма. Направи тъй, штото, в всѣкой другар в опититѣ, да намирам един събрат, както Ти намираш един син във всѣко едно от съштествата, които произхождат от Тебе и трѣбва да се възвърнат към Тебе. Дай ми любов към труда, който е длъжност на всички земни, и, чрѣз свѣтлина, коѝато се отнасиа до мене, освѣти ме върху несвършенствата, които закъсѝават моѝа напрѣдѣк в този и онзи живот.¹⁾“

Нека съединим гласа си с този на безконечността. Всичко се моли, всичко празнува радостта да живѣе, от атома, който се движи в свѣтлината, до безкрайната звѣзда, коѝато плува в етира. Поклона на съштествата съставляваа един чудесен концерт, който, като се раздава в пространството, се въскача към Бога. Това е почетта на дѣцата към баща си, отдаденото благоволение от творениата към Творителя. Распитайте естеството в великолепнитѣ му слънчеви дни, в голѣмитѣ му нощни тишини; слушайте великия океански глас, бучениата, които се въздигат из срѣдата на пустинитѣ и от дълбочинитѣ на планинитѣ, тайнитѣ гласове, които шумтѝат чрѣз листата на дърветата, които се разгласѝават чрѣз уединенитѣ гърла, които се въскачат от ливадитѣ и долинитѣ, прѣхвърлят височинитѣ и пълнят вселенната;—на врѣд, на всѣко мѣсто, като се съсрѣдоточи и вдаде душевно пѣкой, ште чуе чудесната пѣсен коѝато земиата отправѝа към великата Душа. Оште повече тържественно се извършва молитвата на свѣтоветѣ, дълбоката и важна пѣсен, коѝато издава безкрайността, на коѝато само духоветѣ разбират величественната смисъл.

¹⁾ Молитва непечатана, казана, по-срѣдетном мѣсата, от духа Иерома из Црѝа, в едно събрание от работници.

Забѣлѣжикѣ на Уиллиама Крукса по сеанситѣ на Д. Д. Іума.

(Ребус).

(Продължение от кн. XII г. II)

Сеанса на 19-и Іулий (понедеѣлник) 1871 год. в кѣштата на госпожица Дуглас, от 9 до 11 часа вечерта. Присѣтствуваха: г-н Іум (медиум), г-жица Дуглас, г-н Крукс, г-н Х., Г-ца Грегори и г-жа Крукс.

Прѣди захващаванieto на сеанса, аз се доближих към малкия стол, който се движеше в време на по-прѣшния сеанс и го прѣмѣстих чак в отдалечената част на стаията. На скоро слѣд това, штом като се установихме, захващаха да се чуват удари и да се движат стола. На въпроса ми: мога ли да прѣтегля стола, когато Іум пикак не се допираше до него, отговори ми се: „Да!“

Прѣз всичкото време, прѣз което правѣх опитѣ да намѣра тежестта на стола, получих четире различни резултата. Іум стоеше вараздалеч от стола, с ръцѣ долу от него, с крака допрѣли до тѣзи на съседа му.

Когато свърших работата си, свѣтитѣ се угасиха, но от прозореца идѣше доста свѣтлина, за да можем да се гледаме един друг, а главно и окръжающитѣ нас мебели.

Тутакси се чу шум в задната гостна стаия; каза ни се, че един мъж се приближава към нас. Госпожа Крукс ни заяви, че това същество се приближавало към нея; че тя чувствувала съприкосновението на двѣ голѣми ръцѣ, най-напрѣд откъм главата, послѣ към плѣщитѣ и най-сетѣ към краищата. Стола, на който тя стоеше, бѣше внезапно обърнат към страната на госпожа Грегори и отдалечен от г-н Іум. Тутакси от столоветѣ до нея се раздаде силен трѣсъкъ, като че ли няшто падаше, и малкия стол се прилѣпи ягко към нея. Стола на

който стоеше госпожа Крукс захвана да се повдига тѣй, штото притисна се до стола, на който ний сѣдѣхме, и тѣа напраздно се трудѣше да го докара в прѣдпшното му положение. От ударитѣ заклучихме, че се иска да се угаси свѣштта; като се извърши това, видѣхме, че трѣсѣка се произведе от паданието въз діунемето на пѣколко картини, които от начало бѣха на стола, а от послѣ бѣха прикачени на стѣната. Тѣ не бѣха никак поврѣдени и стола, който се подвижи към госпожа Крукс, се намѣри мѣжду неѣа и Іум. Слѣд това Іум взе в дѣсната си рѣка хармониката, с клавишнитѣ на долу, а лѣвата си рѣка тури на стола, гдѣто госпожа Дуглас и г-н Крукс ѣа държаха. Като угасихме пак свѣштта съставиха се тѣзи слова:

„Четире годишни врѣмена. Първо зима.“

„Есен—поѣавѣаваніе на цвѣтіата.“

„Пѣние на птицитѣ лѣтѣ.“

Това съобщеніе се получи в съштото време, когато се свирѣше. Не е възможно да се прѣдаде, колко чудна бѣше тази музика! Когато тѣа изображаваше Лѣтото чрѣз звуковетѣ на хармониката, ний чуввахме църканіе и пѣніе на птици; когато се изображаваше Есента изсвири се пѣсента: „The last rose of Summer“ („Послѣдния трандафил на лѣтото“).

Іум ни расправи, че духа, който свирѣ, не му е познат и принадлежи към числото на високоразвититѣ и могѣштественни духове, и, че е живѣл прѣди умираніето си, в женско тѣло.

„Може би да е сестра ми М?“ каза госпожа Крукс. „У мене се е вмѣкнала мисълта, че тѣа е“. На това се отговори с удари: „Да!“

Слѣд това чу се нѣшто около цвѣтникка, който бѣше на стола мѣжду Іум и госпожа Крукс; тази послѣдніата при обрѣштанието си към този прѣдмѣт видѣла на едно растоѣаніе нѣшто прилично на свѣтіант облак. По думитѣ на Іума, това било рѣка. Слѣд това се зачу легка трѣсѣк, като че ли се очу-

пи едно клонче, и се чуха думитѣ: „for Ellen“ (за Елена).

Бѣлиа свѣтланиѣт облак се прѣмѣсти от цвѣтника на рѣката на госпожа Крукс, дѣто се намѣри една млада вѣйка от цвѣтето. Нѣжната женска рѣка стиснала госпожа Крукс по рѣката, над коіато обаче, госпожа Крукс не можала да различи друго ништо, освѣн прозрачно снание.

Тук ний чухме, че стола, който аз бѣх турил в тѣгъла, испразнитѣ и видѣхме, че той захвана медлено да се движи в направление към госпожа Дуглас; като дойде на едно растоіание отъ три крака, той се спрѣ.—

„—Ах! това нѣшто е много чудно! извика госпожа Дуглас.—Какво се носи около ниата ми?..... Ах това нѣшто е сега в рѣката ми. Това е една вѣйка!“ При изговаріанието на тѣзи думи, чуха се думитѣ: „In Memorium“ (В памет).

„—Прочетете колко листа има на вѣйката! каза г-н Іум, всичко това си има своето значение“. Листата излѣзоха единадесет (г-н Роберт Чембърс имаше единадесет дѣца).

Слѣдъ това пак угасихме свѣштта, коіато бѣ запалена, за да се разгледа донесеното. Іум взе в дѣсната си рѣка хармониката, а лѣвата ја държаха госпожа Дуглас и Крукс; останалитѣ си съединиха рѣцѣтѣ. Хармониката засвири, слѣд това, като захвана стола да се повдига и приближава към госпожа Дуглас, нѣшто се поіави отзад неіа и Іума, и се тури в срѣдата на компаниата, като се постави между медиума и госпожа Крукс; не се мина полвин минута, и този прѣдмѣт се задържа в въздуха на растоіание един крак над стола, като се доближи до госпожа Крукс; той описа над стола един кръг, като се приближаваше по съштия ред и начин и при другитѣ присѣствуіушти; слѣд това се спусна над госпожа Дуглас и Іум, съшто и на рѣката на госпожа Крукс. Чуха се думитѣ: „запалете свѣштта и вижете!“ Дѣтланиѣт прѣдмѣт се оказа, че е една фарфорова

талерка, на коіато имаше карти; тѣа е била взета от стола зад госпожа Дуглас.

Като угасихме пак свѣштта, ний чухме тропаніе и удари по діушетето, и най-сетнѣ, един добър удар на двора. На стола, дѣто сѣдѣхме и в другитѣ части на стаіата раздадоха се силни удари. Стола се поразмърда, послѣ малко всичко утихна. Когато се запали свѣштта, видѣхме, че стола, който се приближаваше към госпожа Дуглас, обиколил цѣлата стаіа, т. е. прѣмѣстил се опште девет крака и, като обиколил цѣла двор, направил чутіа от нас трѣсъкъ.

Слѣд това ништо повече не се случи.—

Слѣдуиуштта сеанс стана на другата вечер, по съштта начин, както и миналата, в съштото помѣстение, от 10 часа и 45 м. до 11 и 45 м. Присѣтствуваха съштитѣ лица, с искліучение на госпожа А. Крукс.

Ний насѣдахме около съштта стол, по друг ред: Д. Гум, госпожа П. Крукс, г-н Гилинхем, господин Е. У. Кокс, госпожа Хѣмфрей, господин Уиллиам Крукс, госпожа У. Крукс.

Горѣказаното нареждане бѣше пак на прѣдишното мѣсто.

Понеже числото бѣше намалено, ний всички еднакво можехме да се видим. Показателѣа бил хубаво прилѣпен към стрѣлката на пружиннитѣ теглилки. На стола се намираще и една дѣсчица.

Тутакси се чуха удари:

„Снѣмете ръцѣтѣ си от стола“.

Изведнѣж ний си свимахме ръцѣтѣ и в една минута вътрѣ чухме силни удари в стола, сетнѣ—на діушетето под съштото мѣсто, гдѣто се намираще прибора. Изведнѣж стола почна да се движи, съшто и пружинитѣ теглилки. Получи се съобщение: тежината е малко измѣнена, вижте“.

Като се вгледох в показателѣа, видѣх, че той слѣзъл до 14 ф. на долу, слѣдователно тежината на дѣската се увеличила на 9 ф. (14-5). Аз исказах жела-

ние да видя това явление при по-голяма светлина, за да можа лесно да слѣдя за движението на дъската и теглилките. Пламъка на лампата се дигна и увеличи, и тутакси дъската пак захвана да се дига на горѣ и на долу (прѣз това време Іум не се никак допираше до стола, и го държеха за ръцѣтъ; указателъа се спуствна до 7-на ф. слѣдователно тежината на дъската се увеличи с 2 ф. 7-5).

Слѣд това Іум ни прѣдложи да си размѣним мѣстата, и ний насѣдохме тъй: Д. Іум, госпожа Е. У. Кокс г-жа У Крукс, госпожа П. Крукс, г-н П. Крукс, г-н Гиминхем, г-н У. Крукс, г-жа Хѣмфрей. Чуха се удари:

„Всички други освѣн Дана, да си снемат ръцѣтъ от стола“. Іум се отдѣли с стола си, по възможност, по-надалеч от прибора, към този ъгъл, гдѣто стоеше госпожа Хѣмфрей. На стола и върху дъската на прибора се чува силни удари; до толкова, што то дъската силно се размърда. Слѣд това се чува нови съобщения:

„Сега ний извършихме всичко това, което е за нас възможно“. Ний се убѣдихме, че показателъа стоеше сега на 9-на ф., т. е. показваше увеличение в тежината на дъската от четире ф. (9-5).

Слад това снѣх прибора от стола, и от ново се размѣстихме и се наредихме тъй, както бѣхме в началото на сеанса. Слѣд нѣколко време пак ни се каза:

„Снѣмете всичките ръцѣ от стола и ги съединете“, което се и изпълни. (Слѣдва).

САМОВНУШЕНИЕ (Auto-suggestion)

(из Messenger)

Pall Mall Gazette обнародва един член по хипнотизма, който става от денъ на денъ по налѣжащъ въпрос. Слѣд като описва историата на откритието му и опититѣ, които са били направени по таѣа нова наука, автора на статиата излага нѣкои начини за хипнотизиране сам-себе си. Той обнародва мѣжду другитѣ един опит от най-любопитнитѣ, който практикувал върху себе си и който върваме не е бил правен до сега:

„Тургам, казва той, една дебела прѣврѣзка въздѣсното си око, и с дѣсната си ръка държа прѣд лѣвото си око един прѣдмѣт, върху когото устрѣмиавам погледа си. Направѣам си мислено слѣдуиуштитѣ внушения, като оставѣам по нѣколко секунди праздно врѣме подир всѣко внушение: лѣвото ми око се умориава сѣ повече и повече,—клѣпача трѣпери,—затварѣа се;—лѣвата ми ръка натежава,—ето става тежка, като олово;—аз немога повече, нито да ѣа дигам, нито да ѣа мърдам. Лѣвото ми око е затворено и неможа вече да го раствориа. Една нужда за сън обладаа цѣлата лѣва половина на тѣлото ми. И додѣто лѣвата ми страна е хипнотизирана, дѣсната стои съвършенно в будно състоѣние. Намирам се в едно странно усѣптаніе; моето същестество, моето „аз“ прилича да е раздвоено, аз прѣдставѣавам двѣ същестества различни. В това състоѣние, аз продължаваам самовнушениата си: трѣбва лѣвата ми половина да продължава да спи и нека сънѣа стане сѣ повече дълбок. Таѣа страна от тѣлото ми е парализирана и докарана до съвършенна инерция.

„Дѣсната ми страна, в най-будно положение, продължава пак внушениата; заповѣдва на лѣвата ръка да се дигне; таѣа се покорѣава автоматически и остава в туй дигнато положение до тогаз, додѣто ѣ заповѣдам да падне. Същтото нѣшто внушавам и на лѣвѣа си крак. Подир туй, аз казваам: искам щото

лѣвата половина на лицето ми да изражава радост. Отведиѣж усѣнтам, че извѣстни мускули на лицето ми се свиват така, щото да дадат едно весело изражение на лѣвата половина от лицето ми: дѣсната страна стои неподвижна. Аз забѣлѣзвам съшто, че и устата ми се раздѣли на двѣ половини и че се подсмива само с лѣвата страна. Заповѣдвам слѣд туй на лѣвата си страна на лицето да изразява дълбока скърб. Незабавно други мускули се раздвижват и, дѣйствително, лѣвата ми страна изиавява силна тъга; лѣвото око се намокря и една сълза протича полека по страната ми: дѣсната страна остава неподвижна.“

Както забѣлѣзва в заклѣчение редактора на горѣцитирания вѣстник, тоѣа опит е от голѣма важност: той доказва неоспоримо, че двѣтѣ мозѣчни половини могат да работят независимо една от друга. Всѣки може да опита тоѣа опит въз себе си, като слѣдва горнитѣ наставления.

РАЗНИ

Поѣавлението на Наполеон велики. — Г. Ларрей, военен хирург, който се намирал при майката на великия Наполеон, разказва едно таинствено произшествие, което се случило в деня на Наполеоновата смърт. Наполеон умрѣ на остров Св. Елена, 5 Май в 6 часа без нѣколко минути. В съштиа день и съштиа час, един странник се прѣдставил в двореца на майка му, който настоѣвал да ѣа види. Отказали му най-първо, по авторитетния тон, с който си служил, бил такъв, щото неможили повече да противостоѣат. Шамбелана на майката бил извѣстен, по непознатия му казал, че иска да говори на самата кнѣгинѣа. Шамбелана бил смутен от това приличие, което забѣлѣжпл в чертитѣ на непознатия с тѣа на Наполеона и го вѣвѣл при кнѣгинѣата.

— В тоѣа миг, в който ви говорѣа, Ваше Впео-

чество, казал непознатия на императоровата майка, Наполеон е освободен от страданията си и е честит.... Вий щте го видите, тоа син, прѣдмѣт на толкова дълбоки тъги... Но прѣди тоа забѣлжителен день, щте станат промѣнения в Французкото управление и граждански войни!...

Той говорѣл като нѣкой пророк. Кнѣгинѣята, като го слушала, паднала в един вид вѣсторг. Той изчезнал внезапно и всичкитѣ трѣсення за да го намѣриат, останали пусти. Кнѣгинѣята увѣриава, че ѝ се сторило да сѣди прѣд неѣа сина ѝ, че непознатия имал същия глас, обноска, снага, физиономия на императора.... С една дума бил същия император, който, по едно чудо, дошел да извѣсти сам за смъртта си.

Навѣрно това явление спада в тѣй нарѣченото „раздвоение на личността“.

Както и да е, императоровата майка, коѣто умрѣ подир двѣ години, прѣди да почини, дѣйствително научи за промѣнението на Французкото управление и революциата....

Един случай с Гарибалди.— Il Vessilio Spiritista донася един интересен случай в живота на Гарибалди, който, както е извѣстно, бѣше спирит. Една нощ, прѣз пътенешествието си към Китай, той бил заспал твърдѣ дълбоко и видѣл на сънъ да погрѣбват майка му, коѣто той оставил в добро здравие в Ница. Слѣд малко врѣме от пристиганието му в Кантон, той получил едно писмо, в което му извѣстиавали за смъртта на майка му, като му отбѣлѣжвали и денѣа на погрѣбението. Оказва се, че било в същия день и в същия час—като се смѣта разликата в меридианитѣ—когато Гарибалди бил таен очевидец на събитието прѣз сънѣа си. Нѣма съмнѣние че духа му е бил отпътувал в Ница, додѣто тѣлото спѣло дълбоко в кораба към Китай.

(из Messenger).

НИШТО ПО НОВОТО НИ ПРАВОПИСАНИЕ.

Ништо в свѣта не се губи — всичко се измѣнява; този е природния закон за напредъка на всѣко нѣшто, този трѣбва да бѣде и за нашето Българско правописание.

По частни свѣденна се научаваме че комисната при Министерството на Народното Просвѣщение приела вече едно правописание въз фонетическа основа. Тази идеѣа не е сегашна. Тя има источника си още в началото на сегашното ни развитие. Първите зари на сегашното ни развитие са се поѣавили горѣ-долу подир 1830 година; към 1840 тѣ се усилиха; към 1850 захванаха да проникват в народа, а към 1860 бѣха станали веќе общи за всѣк Българин.

Прѣди този период на развитието ни, ний като бѣхме изгубили всички слѣди от старото наше правописание, както и всѣко точно произношение на буквите, то инициаторитѣ на новата ни литература почнаха да ѣа развиват върху основитѣ на Старобългарската азбука; и тѣй, намѣсто гласното *и* се е употребѣавало *и*, *ы* и *і*; намѣсто *ѡ* се е употребѣавало *ж*, *ь* и *ѳ*; намѣсто *іу* се е употребѣавало *ю* и прч. С една рѣч мѣчяхме се да създадем ново сѣанне с вѣтна матернал.

Оште тогива нѣкои от нашитѣ тогиващии писатели се съзрѣха в това неподобно и несѣобразно нѣшто и казаха, че нашата Старобългарска азбука трѣбва да се прѣчисти и съобрази с днешното ни произношение: ново произношение, нова азбука.

В 1850 год., ако се не лѣжим, Иван Добрович из Сливен, начна да издава едно периодическо списание в Немско, под название, мислим, «*Мирозрѣние*». В него той, като бѣше исхвърлил голѣмия *ѡ* в края, бѣше употребил *и* за гласа *и* само *і*, от което се и нарѣче *іотаджиа*. Подир него, мислим, Г. Славейков издигна своя глас в това отношение. Ний тоже взехме доволно, до нейдѣ, участие. При всичко туй,

види се, че се изискваше опште време за да озрѣе та-
ѣа съобразна с природнитѣ закони идеѣа. Не се изми-
на дълго време, ето че Г. Дрипов се появи и чрѣз
своѣа авторитетен глас изхвърли *и* и *і* и го замѣни
само с *и*—то. Това нѣшто се прие почти от всички.

Времето е, което усъвършенствува и най-голям-
митѣ нѣшта. В него зеленото става зрѣло, злото—до-
бро, лошото—хубаво; в него вѣтхитѣ сили се измѣ-
няват в нови.

У нас, види се, да е дошло вече туй време, в
което трѣбва да се рѣши за веѣкога въпроса по пра-
вописанието ни, доказателство за което е съставена-
та при Министерството на просвѣщеніето комисия.

Като отдавна съучастници на тѣзи идеѣа, ний
не можем освѣн да поблагодарим младитѣ инициато-
ри за полезен труд, който са взели отгорѣ си в то-
ва отношение. За потвърждение на таѣа наша благо-
дарност, ний приемаме опште от първата книжка на
третѣата годиша новото правописание, само със едни
измѣненія, които времето ште изгладн към едната,
или другата страна.

Ето тѣа измѣненія:

Подир *и*—то каквато друга гласна и да слѣдва
се омегчава и нѣма нужда от полугласното *і* (*България*,
добрѣа, а не *Българіиа*, *добриіа* и пр.). За омегчителни
приемаме *ь* за съгласнитѣ (*учитель*, *конь*, *пгть*) и *і*
за прѣдгласнитѣ (*іа*, *іо*, *іу*, *іѡ*); а *ѣ*, оставіаме за по-
лугласна (*рай*, *той*, *зѣѣ*). За член в мъжския род вмѣ-
сто *гѣ* за именителен падеж и *а* за винителния, как-
то се учим, че го приела комисията, ний приемаме,
като по-логично, *а* и за двата случая, опште повече,
че в друго едно отношение имаме съштата буква без
значението на члена (два *человѣка*, на *Бога*, на *Ива-
но*). Члена *а* е съшто и по-приет, както в писанието,
тѣй и в говорението. Даже мислим, че не е злѣ да
се отдѣліа члена от името, като отдѣлна граматичес-
ка част (*человѣк-а*, *учитель-а*, *рой а*, *дѣте-то*, *жена-та*,
человѣц-нѣ). Относително *ѣ*-то, оставіаме го тѣй | както

си е било до сега, т. е. съхраняваме го и в производните думи и в множественно число, макар да се чува като *e*, штом в единствено число се чува като *ia* (*сѣбѣ, сѣбѣгове, сѣбѣсен, свѣтъ, свѣтълина, освѣтлен*), за да се спази етимологиата на думитѣ.

В редакциата ни се получиха:

Цѣлина, селско мѣсечно списание за стопанство, помпикъ, наука и книжнина. Год. II кн. I, II, III, IV, 1893, Пловдивъ.

Прѣгледъ, мѣсечно списание за литература, правни, административни, економически и естествени науки. Год. I кн. I, Априлий 1893, Бургавъ.

Юридическо списание, мѣсечно издание. Год. I, кн. I, II, III 1893, София.

Свѣтъ, мѣсечно списание за наука, литература и домакинство. Год. I, кн. I, II, III, 1893, София.

Дѣтинска почизка, мѣсечно иллюстрирано списание за дѣца. Год. II, кн. V, VI, VII, 1893, Силистра.

Звѣздца, мѣсечно иллюстрирано списание за дѣца. Год. II, кн. I, II, III, IV, 1893, София.

I Сто желания. II Кой храни птичкитѣ зимѣ. Раскази за дѣца, книжка IV отъ дѣтска библиотека, издава редакцията на сп. „Звѣздца“, 1893, София.

Въздържателъ, мѣсеченъ вѣстникъ противъ пиянството. Год. II, бр. 1, 2, 3, 1893, Пловдивъ.

Иззоръ, мѣсечно иллюстрирано списание за ученици и ученички. Год. II, кн. I, II, III, 1893, Руссе.

Женский свѣтъ, периодическо списание редактирано отъ жени за Госпожи и Госпожици. Год. I, бр. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 1893, Варна.

Празославенъ проповѣдникъ, религиозно-правствено мѣсечно списание. Год. I, бр. 1, 2, 3, 4, 1893, Самоковъ.

Педагогичумъ, научно-популярно мѣсечно списание за вѣстителъ и учители. Год. III, кн. VII и VIII, 1893, София.

Стенографически вѣстникъ, мѣсечно списание за наука и искусство. Год. III бр. 1, 1893, София.

Бързописъ, мѣсеченъ стенографически вѣстникъ. Год. I бр. 1, 1893, София.

Първий Български Стенографически съборъ (конгресъ) въ гр. Пловдивъ, издава Българското централно стенографическо дружество. 1893, София.

Денъ, месечно социалъ-демократическо списание. Год. II, кн. VIII и IX, 1892, Шуменъ.

Книжници за прочитъ мѣсечно списание. Год. I, кн. I, 1893, Солунъ.

Свобода, всѣкидневенъ политически-литературенъ вѣстникъ. Год. VII, 1893, София.

Още нѣколко думи по измѣнението на конституцията и грабителската политика на Руссия, брошура. Издава редакцията на в. „Свобода“, 1893, София.

Прогрессъ, еженедѣленъ общественъ вѣстникъ. Год. I, 1893, Т. Пазарджикъ.

Ребусъ, еженедѣлно спиритическо списание. Год. XII, № 577/590, 1893. Адресъ: въ Редакциѣ Журнала „Ребуса“ С.-Петербургъ. Цѣна 5 Рубли за година.

Рокрок, чехски вѣстникъ за спиритизмъ и социализмъ. Год. I, № 1, 2, 3, 4, 5, 1893.

Природа, иллюстриранъ журналъ за наука, стопанство, ловъ и риболовство. Год. I бр. I, Мартъ 1893, София.

Докладъ за общото състояние на Бургаский окръгъ прѣзъ 1891-92 год. отъ Бургаский Окр. Управитель.

КОРРЕСПОНДЕНЦИЯ.

Платили слѣдующитѣ Господа за I година: с Джебфарча (Харм. Ок.), Димо Тоторов; *Казанлъкъ*, Д. Иванов (учен.); *с. Диулгерлий* (Бург. ок.), Д. Иванов, Ст. Карагіозов, Ан. Димитров, Н. Иванов, Ив. Х. Димитров; *Самоков*, Кара-Симеонов, Грънчаров, (м. съдии).

За II година: Чамурлий, (Хаск. ок.), Т. Гогов; *Пловдив* Богд. Калчов, Т. Върбанов; *Радомир*, Анапий Коканов; *София*, Ат. Д. Антваров, Н. Димитров; *Сухиндол*, (Севл. ок.), Читалиште „Тръзвеностъ“; *с. Хамзала* (Бръз. ок.), Деню Цанев; *с. Тремезлий* (Хаск. ок.), Георги Ангелов.

За I и II година: Бургаз, Илия Ангелов, Ив. Бояджиев; *Дупница*, Д. З. Бобошевский (учен.); *ст. Бѣлово*, Ис. Стоианов.

За III година: Руссе, Д. Пѣдев, Марин Попов (учен.).

За II и III година: Разград, Христо Попов; *Казанлъкъ*, Кап. Балканджиев.

Радомир, Г. Анапий Коканов: — Можете да си набавите изгубенитѣ книжки по 45 ст. —

с. Перуштица (Пловд. ок.), *Г. П. П. Възаров:* — получихме 10 л. Абонамента за I и II г. е 9 л. Оставате да взимате 1 л. който ще се смѣтне в абонам. на III г. —

София, Г. Д. Чулов: — Благодарим за обяснението. Испратихме исканиятъ книжки. За III г. значи ще Ви испратиме само 1 год. тѣчение. —

Гонриг-Орѣховица, Г. А. Кантарджиев (учен.): — Абон. за I год. е 5 л., за II — 4 л., за III — 5 л. —

Харманлий, Г. Грудн Несторов (семинарист): — Пратано Ви е до VII кн. II г. в Самоков. Защо искате ново тѣчение, като нов абонат? Платете си за I и II г. ако искате да Ви набавим изгубенитѣ книжки. —

Бѣлоградчик, Читалище «Развитие»; **с. Михалци,** (Търн. ок.), **Читалище «Съединение»;** **с. Златарица** (Елен. ок.), *Г. Г. Н. П. Милков, Изв. Генов:* — получихме по 4 л. за III год. Молим пратете още по 1 л. —

Брѣзник, Г. И. К. Кафеджиски: — Получихме 10 л. за I и III г. Испратихме I и II г. молим пратете още 4 л. —

Руссе, Г. Свѣт. Н. Бѣшков (учен.): — Получихме 2 1/2 л. Полугодишен абонамент не се приема. Молим испратете още 2 1/2 л. —

Свищов, Г. И. Т. Козаров (книжаръ): — Получихме 4 л. и прѣди 4 л. — всичко 8 л. Испратихме 5 л. т. II г. и смѣтката. Молим внесете остатъка. —

Ст. Бѣлово, Г. Недѣлю Н. Чалков (в стол. фабр. «Гора») Испратихме I и II год. Ще испратим за III г. на означенитѣ 10 лица и 1 на Вас даром, който настоятелъ. Всичката сума се възкача на л. 59, като очакваме. —

Редакцията.